

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ

z dnia 29 maja 1996 r.

w sprawie uprawnień rzeczoznawców do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, zasad opiniowania projektów obiektów budowlanych, w których przewiduje się pomieszczenia pracy, oraz trybu powoływania członków Komisji Kwalifikacyjnej do Oceny Kandydatów na Rzeczoznawców.

Na podstawie art. 8a ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 1985 r. Nr 54, poz. 276, z 1989 r. Nr 34, poz. 178 i z 1996 r. Nr 24, poz. 110) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Uprawnienia rzeczoznawcy do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, zwanego dalej „rzeczoznawcą”, mogą być nadane osobie, która:

- 1) ukończyła wyższe studia techniczne o kierunku odpowiadającym zakresowi opiniowania projektów,
- 2) legitymuje się co najmniej 5-letnią praktyką zawodową związaną z opiniowanymi projektami w danej grupie projektowej, określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia,
- 3) ukończyła kurs przygotowujący do opiniowania projektów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii, przeprowadzony w jednostce organizacyjnej upoważnionej przez Głównego Inspektora Pracy, według programu zatwierdzonego przez Głównego Inspektora Pracy,
- 4) złożyła, z wynikiem pozytywnym, egzamin przed Komisją Kwalifikacyjną do Oceny Kandydatów na Rzeczoznawców, o której mowa w art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, zwaną dalej „Komisją”.

2. W okresie dwóch lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia, projektanta — specjalistę w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii, który opiniował przed tym dniem projekty nowo budowanych oraz przebudowywanych zakładów pracy albo ich części pod względem zgodności z wymaganiami bezpieczeństwa i higieny pracy, traktuje się na równi z rzeczoznawcą.

§ 2. 1. Z wnioskiem o nadanie uprawnień rzeczoznawcy występuje do Komisji kandydat na rzeczoznawcę, zwany dalej „kandydatem”, lub jednostka, w której kandydat jest zatrudniony.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć:

- 1) uwierzytelniony odpis dyplomu stwierdzającego wykształcenie kandydata,
- 2) udokumentowaną informację o przebiegu pracy zawodowej kandydata,
- 3) informację określającą zakres uprawnień, o które kandydat się ubiega,
- 4) zaświadczenie o ukończeniu przez kandydata kursu, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 3.

§ 3. 1. Nadane uprawnienia mogą upoważniać rzeczoznawcę do opiniowania projektów nowo budowanych lub przebudowywanych obiektów budowlanych albo ich części, w których przewiduje się pomieszczenia pracy, zwanych dalej „projektami”, pod względem zgodności z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wymaganiami ergonomii, w jednej lub więcej grupach uprawnień, wymienionych w załączniku nr 1 do rozporządzenia. Wzór uprawnień rzeczoznawcy stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. Centralny rejestr wydanych uprawnień prowadzi Główny Inspektor Pracy, a rejestry wojewódzkie — okręgowi inspektorzy pracy.

§ 4. 1. Rzeczoznawca opiniuje projekty, o których mowa w § 3 ust. 1, biorąc pod uwagę specyfikę, charakter i przeznaczenie obiektu budowlanego lub jego części, a zwłaszcza warunki wynikające z części technologicznej projektu. Opiniowanie polega w szczególności na sprawdzeniu przez rzeczoznawcę zgodności przyjętych rozwiązań z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, wymaganiami ergonomii oraz z Polskimi Normami, a także na sprawdzeniu, czy przyjęte rozwiązania likwidują bądź ograniczają zagrożenia, jakie może spowodować projektowany proces technologiczny.

2. Rzeczoznawca, po analizie projektu, umieszcza na nim klauzulę zawierającą opinię oraz pieczęć imienną. Wzór klauzuli i pieczęci imiennej określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

3. Rzeczoznawca prowadzi rejestr opiniowanych projektów według wzoru określonego w załączniku

nr 4 do rozporządzenia. Rejestr powinien być przechowywany przez okres 5 lat.

§ 5. 1. Rzecznawca będący jednocześnie projektantem nie może opiniować projektów przez niego opracowanych.

2. Rzecznawca będący jednocześnie inspektorem pracy nie może opiniować projektów obiektów budowlanych albo ich części, w których przewiduje się pomieszczenia pracy, przy których odbiorze uczestniczy w ramach sprawowanego nadzoru.

§ 6. Jeżeli jednostka projektowania uprawniona do wykonywania prac projektowych w budownictwie, projektant działający zgodnie z przepisami prawa budowlanego lub inwestor nie zgadza się z opinią wydaną przez rzeczoznawcę, może w terminie 14 dni od dnia otrzymania opinii odwołać się do okręgowego inspektora pracy, właściwego ze względu na lokalizację projektowanego obiektu budowlanego. Decyzja okręgowego inspektora pracy jest ostateczna.

§ 7. 1. Główny Inspektor Pracy z własnej inicjatywy lub na wniosek okręgowego inspektora pracy, właściwego ze względu na siedzibę jednostki projektowania lub projektanta, o których mowa w § 6, może cofnąć uprawnienia rzeczoznawcy w przypadku wydania przez niego opinii naruszającej w sposób rażący przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. Główny Inspektor Pracy może także cofnąć uprawnienia rzeczoznawcy na wniosek okręgowego inspektora pracy, właściwego ze względu na lokalizację obiektu budowlanego, w przypadku stwierdzenia podczas odbioru tego obiektu lub jego eksploatacji, że w opinii wydanej przez rzeczoznawcę nie uwzględniono istotnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. Decyzja o cofnięciu uprawnień rzeczoznawcy powinna być podjęta po uprzednim rozpatrzeniu jego wyjaśnień.

§ 8. 1. W razie cofnięcia uprawnień rzeczoznawcy lub jego rezygnacji z tych uprawnień — jest on obowiązany do bezzwłocznego przekazania pieczęci zawierającej klauzulę, pieczęci imiennej, kopii wydanych opinii oraz rejestru opiniowanych projektów okręgowemu inspektorowi pracy, właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania rzeczoznawcy.

2. Okręgowy inspektor pracy, o którym mowa w ust. 1, bezzwłocznie zawiadamia Głównego Inspektora Pracy o rezygnacji rzeczoznawcy z nadanych mu uprawnień w celu odnotowania tego w rejestrze.

§ 9. Rzecznawca jest obowiązany do podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez:

- 1) udział, nie rzadziej niż co 5 lat, w okresowych szkoleniach organizowanych dla rzeczoznawców w jednostce organizacyjnej upoważnionej przez Głównego Inspektora Pracy,
- 2) zaznajamianie się z nowo wydanymi przepisami, z Polskimi Normami i wydawnictwami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii.

§ 10. 1. Członków Komisji, o której mowa w § 1 ust. 1 pkt 4, powołuje imiennie Główny Inspektor Pra-

cy w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej spośród ekspertów zgłoszonych przez Państwową Inspekcję Pracy, Główny Urząd Nadzoru Budowlanego, Zarząd Główny Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa oraz Zarząd Główny Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

2. W skład Komisji wchodzi 8 osób.

3. Główny Inspektor Pracy w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej powołuje spośród członków Komisji przewodniczącego, jego zastępcę oraz sekretarza.

4. Główny Inspektor Pracy w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej może odwołać poszczególnych członków Komisji w przypadku:

- 1) cofnięcia zgłoszenia kandydatury przez wnioskodawcę, o którym mowa w ust. 1,
- 2) systematycznego nieuczestniczenia w pracach Komisji.

§ 11. Komisja dokonuje oceny kwalifikacji kandydatów, o których mowa w § 2 ust. 1, na podstawie wyniku egzaminu, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 4.

§ 12. Do egzaminu mogą być dopuszczeni kandydaci po spełnieniu wymagań określonych w § 1 ust. 1 pkt 1—3.

§ 13. 1. Termin egzaminu wyznacza przewodniczący Komisji lub jego zastępca.

2. Kandydat może ubiegać się o zmianę terminu egzaminu, jeżeli przemawiają za tym ważne przyczyny.

§ 14. 1. Egzamin składa się z dwóch części:

- 1) pisemnej,
- 2) ustnej.

2. Skład Komisji na egzaminie pisemnym może być ograniczony do przewodniczącego lub jego zastępcy, sekretarza i jednego członka Komisji, a na egzaminie ustnym — do przewodniczącego lub jego zastępcy, sekretarza i 3 członków Komisji.

3. Kandydat może przystąpić do egzaminu ustnego po uzyskaniu pozytywnej oceny z egzaminu pisemnego.

§ 15. 1. Egzamin pisemny obejmuje opracowanie opinii o projekcie pod względem zgodności z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz z wymaganiami ergonomii.

2. Egzamin ustny obejmuje sprawdzenie znajomości przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii, obowiązujących przy projektowaniu.

3. Z przebiegu egzaminu pisemnego i ustnego sporządza się protokoły. Protokoły podpisują członkowie Komisji uczestniczący w egzaminie.

§ 16. Kandydat, który uzyskał ocenę negatywną z egzaminu, może być powtórnie dopuszczony do egzaminu nie wcześniej niż po upływie sześciu miesięcy.

§ 17. Do obowiązków przewodniczącego Komisji lub jego zastępcy należy:

- 1) kierowanie pracą Komisji,
- 2) wnioskowanie odwoływania członków i sekretarza Komisji,

- 3) przedkładanie przed egzaminem pisemnym członkom Komisji do akceptacji tematów prac egzaminacyjnych przydzielonych poszczególnym kandydatom,
- 4) przedkładanie Głównemu Inspektorowi Pracy wniosków o nadanie uprawnień rzeczoznawcy, wraz z wynikami egzaminów kandydatów.

§ 18. Do obowiązków członków Komisji należy:

- 1) udział w posiedzeniach Komisji i sesjach egzaminacyjnych,
- 2) w razie braku możliwości wzięcia udziału w posiedzeniu lub egzaminie zawiadomienie o tym sekretarza Komisji.

§ 19. Do obowiązków sekretarza Komisji należy w szczególności:

- 1) sporządzanie planu posiedzeń Komisji i sesji egzaminacyjnych oraz ustalanie składu Komisji na egzaminach pisemnych — w uzgodnieniu z przewodniczącym Komisji,
- 2) zaznajamianie członków Komisji z wnioskami kandydatów o nadanie uprawnień wraz z informacją

o spełnieniu przez poszczególnych kandydatów warunków, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1—3,

- 3) zawiadamianie kandydatów o terminie egzaminu co najmniej na 14 dni przed wyznaczonym terminem,
- 4) zawiadamianie członków Komisji o terminach posiedzeń i egzaminów,
- 5) sporządzanie protokołów posiedzeń Komisji i egzaminów.

§ 20. 1. O wyniku egzaminu kandydata decyduje Komisja zwykłą większością głosów. W razie równej liczby głosów za i przeciw — rozstrzyga głos przewodniczącego.

2. Ogólna ocena wyniku egzaminu powinna być ustalona podczas posiedzenia Komisji, bezpośrednio po egzaminie ustnym.

§ 21. Obsługę administracyjno-biurową, związaną z realizacją zadań Komisji, zapewnia Główny Inspektor Pracy.

§ 22. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 2 czerwca 1996 r.

Minister Pracy i Polityki Socjalnej: *A. Bączkowski*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. (poz. 290)

Załącznik nr 1

WYKAZ GRUP UPRAWNIEŃ RZECZOZNAWCÓW DO SPRAW BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

Rodzaje budownictwa	Grupy projektowe	Oznaczenia grup uprawnień rzeczoznawców do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy
Budownictwo powszechne i komunalne	Obiekty administracyjne, socjalne, kultury i sztuki Nauka, oświata, szkolnictwo, sport i wypoczynek Żłobki, przedszkola, domy dziecka i hotele	1.1
	Obiekty handlu hurtowego i detalicznego Zakłady usługowe Małe zakłady produkcyjne i rzemieślnicze	1.2
	Oczyszczalnie ścieków, przepompownie, stacje uzdatniania wody	1.3
	Budownictwo rolne	1.4
Budownictwo przemysłowe	Górnictwo	2.1
	Hutnictwo i materiały ogniotrwałe	2.2
	Energetyka	2.3
	Budownictwo i przemysł materiałów budowlanych	2.4
	Przemysł metalowy, elektromaszynowy	2.5
	Przemysł chemiczny	2.6
	Przemysł lekki	2.7
	Przemysł drzewny i papierniczy	2.8
	Przemysł elektroniczny i teletechniczny	2.9
Przemysł poligraficzny	2.10	
Budownictwo rolno-spożywcze	Przemysł rolno-spożywczy	3.1
	Zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego	3.2

Budownictwo specjalistyczne	Łączność, radio, telewizja	4.1
	Komunikacja i transport	4.2
	Gospodarka morską	4.3
	Zakłady służby zdrowia	4.4
	Inne	4.5

Załącznik nr 2

Główny Inspektor Pracy

Warszawa, dnia .....
(data)

Lp. ....

**UPRAWNIENIA RZECZOZNAWCY
DO SPRAW BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY NR .....**

Na podstawie art. 8a ust. 3 ustawy z dnia 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 1985 r. Nr 54, poz. 276, z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie uprawnień rzeczoznawców do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, zasad opiniowania projektów obiektów budowlanych, w których przewiduje się pomieszczenia pracy, oraz trybu powoływania członków Komisji Kwalifikacyjnej do Oceny Kandydatów na Rzeczoznawców (Dz. U. Nr 62, poz. 290) z dniem .....

n a d a j ę

Panu (Pani) .....
uprawnienia rzeczoznawcy do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, upoważniające do opiniowania projektów pod względem zgodności z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wymaganiami ergonomii w grupach (oznaczenie):
.....

.....
(podpis Głównego Inspektora Pracy)

Pieczęć okrągła

Załącznik nr 3

WZÓR KLAUZULI I PIECZĘCI IMIENNEJ

1. Wzór klauzuli

<p>Zaopiniowano pod względem zgodności z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wymaganiami ergonomii:</p> <p>1) bez zastrzeżeń*)</p> <p>2) z zastrzeżeniami wymienionymi w załączonej opinii*)</p> <p>Data .....</p> <p>Lp. opinii .....</p> <p align="right">..... (podpis i pieczęć imienna)</p> <p>*) Niepotrzebne skreślić</p>
---

2. Wzór pieczęci imiennej

Tytuł zawodowy, imię i nazwisko, rzeczoznawca do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, nr uprawnień .....
w grupach (oznaczenie): .....
Adres zamieszkania ..... Telefon .....

Załącznik nr 4

REJESTR OPINIOWANYCH PROJEKTÓW

Lp. opinii	Nazwa i adres jednostki projektowania, imię i nazwisko projektanta	Numer i tytuł projektu	Nazwa i adres obiektu budowlanego lub jego części	Data wydania opinii	Treść opinii	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7